

[Lenger]

blev Københavns kommunes økonomi forringet med ca. 500 mill. kr. om året. Ganske vist blev forringelserne halveret under SV-regeringen, men langsomt nærmer Københavns kommune sig nu igen den oprindelige forringelse.

Den stadige forringelse af Københavns kommunes økonomi skyldes flere ting, bl.a. at københavnernes bruttoindkomster er under landsgennemsnittet, mens deres skattepligtige indkomster er over landsgennemsnittet. Fradrag er som bekendt noget, der er forbeholdt de rige, og derfor får københavnere ikke så mange af dem, men uheldigvis bygger udligningsordningerne på de skattepligtige indkomster, og derfor bliver københavnere snydt, uanset at de skattepligtige indkomster er helt fiktive tal og uden hold i nogen virkelighed.

Udviklingen afspejler sig bl.a. i Københavns kommunes likviditet og gæld. Ved udgangen af 1978 havde København en likviditet på 735 mill. kr., svarende til 5 pct. af kommunernes samlede likviditet, mens befolkningen udgjorde 10 pct. – men alligevel, likviditet var der dog. Ved udgangen af 1983 derimod var Københavns kommunes likviditet negativ, minus 202 mill. kr., mens likviditeten i kommunerne under ét var steget med knap 1 mia kr., nemlig fra 14 mia kr. til 15 mia kr.

Ved udgangen af 1978 havde Københavns kommune en gæld på 4 mia kr. mod 25 mia kr. for kommunerne under ét; ved udgangen af 1983 var Københavns kommunes gæld på 6 mia kr., altså en stigning på temmelig nøjagtigt 54 pct., mens kommunerne under ét havde en gæld på 30 mia kr., altså 17 pct. større end i 1978.

På 8 år er befolkningstallet i Københavns kommune faldet fra 560.000 til 486.000 mennesker. Dermed er også skattegrundlaget faldet. Samtidig er befolkningens sammensætning ændret. Der er flere ældre og især flere ældre med behov for hjælp, boliger, pleje og hospitaler. Der er flere socialt dårligt stillede. Kontanthjælpsudgifterne er større pr. indbygger i København end i det øvrige land. Dobbelt så stor en andel af de arbejdsløse er ikke dagpengeberettigede. Der er flere syge; det viser udgifterne til sygedagpenge. Der er flere invalidepensionister, 4,5 pct. mod 2 pct. i hele landet. Med andre ord: skatteindtægterne svinger, men behovene stiger.

Det burde udgifterne også, hvis vi så på behovene. Men det gør de ikke. De ældre, de syge, de svage, de arbejdsløse og pensionisterne får en ringere dækning af deres behov. Derfor har vi formuleret forespørgslen, så den er rettet mod konsekvenserne af Københavns kommunes økonomiske situation.

Staten er ikke uden skyld i denne udvikling. Jeg har nævnt følgerne af kommunalreformen. Jeg kunne tilføje en række konkrete eksempler: de psykiatriske hospitaler, tilskuddet til Hvidovre hospital, som alligevel ikke blev et undervisningshospital, prisen for pladser på rigshospitalet osv., tilsammen ca. 120 mill. kr. alene i 1985. Dertil kommer nedskæringerne over for alle kommunerne, bl.a. i bloktilskuddene. Københavns kommune får ikke en krone for sin status som hovedstad og dårlig nok for sin status som centerkommune, som servicecenter, arbejdspladser og socialt center.

I 1984 og i 1985 er der gennemført nedskæringer i aktiviteten på henholdsvis 6 pct. og 5 pct. Likviditeten er som nævnt brugt op. Gælden er som nævnt vokset. I 1986 er der en rente- og afdragsbyrde på 1½ mia kr., og i kulissen står indenrigsministeren, efter at kommunerne har vedtaget deres budgetter, med indgreb, der i 1986 vil koste Københavns kommune 1,1 mia kr. i såkaldt overskydende likviditet – hvad ministeren så mener at det indeholder; den er måske i overborgmesterens cigarkasse.

Alene af den grund står Københavns kommune over for nye nedskæringer i de kommende år, svarende til 2–3 skatteprocenter, og samtidig stiger behovene hos kommunens beboere. Derfor har forespørgslen den ordlyd, den har. Hvordan skal det gå Københavns kommune i de kommende år? Hvad med beskæftigelsen, servicen, de syge, de ældre, de svage, de arbejdsløse? Hvad med aktiviteten? Hvad med beskæftigelsen? Naturligvis har VS også en forudsigelse af, hvad der vil ske. Men vi glæder os til først at høre indenrigsministerens besvarelse af forespørgslen.

Besvarelse

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Besvarelsen af forespørgslen falder i to dele, henholdsvis perioden fra 1984 til 1985